Tak?m ?çi Ba?l?l?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Tak?m ?çi Ba?l?l?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31319

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Tak?m ?çi Ba?l?l?k Ölçe?i, spor psikolojisi alan?nda kullan?lmak üzere 2003 y?l?nda U?ur Akyüz taraf?ndan geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu psikometrik araç, spor tak?mlar?nda bulunan üyeler aras?ndaki **grup içi ba?l?l?k** düzeyini ve bu ba?l?l???n tak?m performans? üzerindeki potansiyel etkilerini ölçmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, özellikle tak?m sporlar?nda grup dinamiklerinin ve kolektif ba?ar?n?n anla??lmas?na katk?da bulunmak üzere tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilme çal??mas?, Marmara Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir.

Ölçek, tak?m üyelerinin hem görev odakl? (görev ba?l?l???) hem de sosyal etkile?im odakl? (sosyal ba?l?l?k) yönlerini de?erlendirerek, tak?m?n genel **kohezyon** seviyesini çok boyutlu bir ?ekilde yans?tmay? hedeflemektedir. Spor bilimleri ara?t?rmalar?nda Tak?m ?çi Ba?l?l?k düzeyinin ölçülmesi, antrenörlere ve spor bilimcilere müdahale stratejileri geli?tirmede kritik bilgiler sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Tak?m ba?l?l???, grup ba?l?l???, spor performans?, ölçek geli?tirme, Spor Psikolojisi, psikometrik araç, kohezyon.

Yazarlar

U?ur Akyüz

Amaç

Tak?m ?çi Ba?l?l?k Ölçe?i'nin temel amac?, **spor tak?mlar?** ba?lam?nda grup içi ba?l?l???n niteliksel ve niceliksel boyutlar?n? saptamakt?r. Ölçek, ba?l?l?k seviyesinin tak?m?n genel performans? ile olan ili?kisini bilimsel olarak incelemek ve bu ili?kiyi destekleyen veya engelleyen faktörleri belirlemek üzere tasarlanm??t?r.

Bu araç, sporcular?n tak?ma olan ki?isel çekimlerini, tak?m?n hedeflerine ula?ma konusundaki ortak inançlar?n? ve tak?m içinde kalma motivasyonlar?n? ölçerek, tak?m dinamikleri hakk?nda detayl? bir profil sunmay? hedefler. Geli?tirme sürecinde, ölçe?in spor ortam?na özgü kültürel ve davran??sal unsurlar? yakalamas? amaçlanm??t?r.

Yap?

Ölçek, psikolojideki psikometrik çal??malar ?????nda, genellikle **tak?m ba?l?l???** kavram?n?n temel bile?enleri olan Görev Ba?l?l??? (Task Cohesion) ve Sosyal Ba?l?l?k (Social Cohesion) alt

ARABPSYCHOLOGY.COM

boyutlar?n? ölçmektedir.

Görev Ba?l?l???, tak?m üyelerinin ortak hedeflere ula?mak için birlikte çal??ma derecesini ve bu hedeflere odaklanma yo?unlu?unu ifade eder. **Sosyal Ba?l?l?k** ise, tak?m üyelerinin birbirleriyle ki?isel olarak ne kadar iyi anla?t?klar?n?, tak?mda kalmaktan ne kadar keyif ald?klar?n? ve sosyal etkile?imlerinin gücünü ölçer. Ölçe?in bu iki temel boyutu ayr??t?rarak ölçtü?ü varsay?lmaktad?r, bu da ara?t?rmac?lara performans ve sosyal uyum aras?ndaki karma??k ili?kiyi inceleme imkan? verir.

Geçerlik

Kaynak referans?nda (Akyüz, 2003) ölçe?in geçerlik çal??malar?na dair spesifik istatistiksel veriler (örne?in, yap? geçerli?i, içerik geçerli?i, ölçüt ba??ml? geçerlik katsay?lar?) aç?kça rapor edilmemi?tir. Ancak bir **geli?tirme ölçe?i** oldu?u için, yüksek lisans tezi kapsam?nda içerik geçerli?inin uzman görü?leriyle, yap? geçerli?inin ise Faktör Analizi yöntemleriyle incelenmi? olmas? beklenmektedir.

Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? **tak?m içi ba?l?l?k** yap?s?n? ne derece do?ru ölçtü?ünün kan?tlanmas? aç?s?ndan kritik öneme sahiptir. Geçerlik çal??malar?n?n detaylar?, genellikle tezin metodoloji bölümünde yer almaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik (reliability) bilgileri kaynakta detayland?r?lmam??t?r. Tipik olarak bu tür psikometrik araçlarda iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenirli?i yöntemleri kullan?l?r.

Güvenirlik katsay?lar?n?n, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? madde gruplar?yla tutarl? sonuçlar verip vermedi?ini gösteren temel istatistikler oldu?u varsay?lmaktad?r. Ölçe?in **güvenirlik** düzeyinin, spor bilimleri ara?t?rmalar?nda kullan?labilmesi için kabul edilebilir s?n?rlar içinde olmas? gerekmektedir.

Faktör Analizi

Tak?m ?çi Ba?l?l?k Ölçe?i'nin geli?tirilmesi sürecinde, ölçülmek istenen iki ana boyutun (Görev ve Sosyal Ba?l?l?k) ayr??t?r?lmas? için büyük olas?l?kla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi alt yap?lar? temsil etti?ini belirlemede temel bir ad?md?r.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in maddelerinin teorik beklentilerle uyumlu faktör yüklerine sahip oldu?unu göstermelidir. Bu analiz, ölçe?in **yap?sal geçerli?i** için temel kan?t? olu?turur ve ölçe?in

ARABPSYCHOLOGY.COM

çok boyutlu do?as?n? destekler.

Araç

Test Type: Geli?tirme Ölçe?i (Self-Report/Öz Bildirim)

Format: Kaynakta belirtilmemekle birlikte, tipik olarak Likert tipi derecelendirme format? kullan?ld??? varsay?lmaktad?r (Örn: Hiç Kat?lm?yorum'dan Tamamen Kat?l?yorum'a uzanan 5 veya 7 noktal? ölçek).

Language Available: Türkçe

Population Group: Sporcular, tak?m sporlar? ile u?ra?an bireyler.

Age Group: Yeti?kin ve genç yeti?kin sporcular (Yüksek lisans tezinin hedef kitlesine ba?l? olarak).

Population Details: Türkiye'deki çe?itli spor tak?mlar?n?n üyeleri (Muhtemelen Marmara Üniversitesi çevresindeki veya ?stanbul'daki tak?mlar).

Test Methodology: Ka??t-kalem testi veya dijital anket yoluyla öz bildirim metodu.

Anahtar Kelimeler

Grup Dinamikleri, Psikometrik De?erlendirme, Yüksek Lisans Tezi, Spor Tak?m?, Performans, Kohezyon.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir. (2003 y?l?nda Marmara Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü ile ili?kilidir.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, **2003** y?l?nda geli?tirilmi?tir. Bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirildi?i için, akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazardan izin al?nmas? ko?uluyla ücretsizdir. Ticari kullan?m için izin ve ücret bilgileri yazar ile do?rudan ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Akyüz, U. (2003). *Spor tak?mlar?nda grup içi ba?l?l?k ve performansa etkisi* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Tak?m ?çi Ba?l?l?k Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddelerin tam listesi için Akyüz'ün (2003) yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Ölçe?in derecelendirme format? ve madde say?s? kaynakta belirtilmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM